

ÚVOD	7
1. Autismus – pervazivní vývojová porucha	9
1.1 Vývoj názorů na autismus	9
1.2 Zařazení autismu podle klasifikace Světové zdravotnické organizace ..	11
1.2.1 Biologické základy autismu	11
1.2.2 Autismus a psychotická onemocnění	13
1.2.3 Autismus a mentální retardace	14
1.2.4 Autismus a poruchy pozornosti	16
1.2.5 Autismus a specifické vývojové poruchy	16
1.2.6 Autismus a epilepsie	17
1.2.7 Autismus a smyslové vnímání	17
1.2.8 Postižení řeči	19
1.2.9 Autismus a kombinované postižení	20
1.3. Vrozené nedostatky u dětí s autismem. Odlišný kognitivní styl dětí s autismem. Psychologické teorie	20
1.3.1 Problémy s chápáním významu, přiřazování významu vnímaným podnětům	20
1.3.2 Problémy s chápáním reality. Hyperrealismus. Dissymbolismus .. .	21
1.3.3 Problémy s chápáním stavu mysli	23
1.3.4 Problémy s chápáním emocí. Problémy s empatií	24
1.3.5 Problémy s generalizací	26
1.3.6 Problémy s myšlením v detailech, problémy s centrální koherencí ..	27
1.3.7 Problémy exekutivních funkcí. Řešení problémů. Výběr alternativ ..	29
1.3.8 Problémy s pozorností	30
1.3.9 Myšlení. Autismus a IQ	30
1.3.10 Paměť	33
1.4 Autistické spektrum. Triáda postižení	33
1.4.1 Problémy s komunikací	34
1.4.1.1 Formy komunikace	36
1.4.1.2 Funkce komunikace	38
1.4.1.3 Způsoby rozvoje komunikace. Cíle komunikace	38
1.4.1.4 Úskalí verbální komunikace	39
1.4.1.5 Alternativní a augmentativní způsoby komunikace	42
1.4.2 Problémy sociálních vztahů	45
1.4.2.1 Podskupiny autistického spektra podle sociálního chování	47
1.4.2.2 Hra	49

1.4.2.3	Partnerské vztahy dospělých s autismem. Sexuální chování	51
1.4.2.4	Možnosti rozvíjení sociálních vztahů	52
1.4.3	Problémy představitosti, omezený repertoár zájmů, repetitivní a rituální chování	53
1.4.3.1	Podstata a náprava stereotypního chování.	54
2	INDIVIDUÁLNÍ HODNOCENÍ DĚTÍ S AUTISMEM.	57
2.1	Lékařská diagnóza autismu. Autistické spektrum.	57
2.1.1	Poruchy patřící do autistického spektra	58
2.1.2	Medikace.	60
2.2	Psychologické hodnocení	60
2.2.1	Posuzovací škály, strukturované rozhovory	52
2.2.2	Intelligenční, vývojové, specifické testy. Psychoedukační profily.	66
2.2.2.1	Psychoedukační profil pro děti (PEP-R)	66
2.2.2.2	Psychoedukační profil pro dospívající a dospělé (AAPEP)	68
2.2.2.3	Specifické testy teorie mysli a centrální koherence.	70
3	STRATEGIE a METODY VÝUKY DĚTÍ S AUTISMEM	72
3.1	Pedagogicko-psychologické hodnocení žáka s autismem	74
3.2	Oblasti postižení, které základním způsobem ovlivní učení dětí s autismem	75
3.3	Cíle výchovně-vzdělávacích programů.	80
3.4	Zásady výuky dětí s autismem.	82
3.4.1	Sebehodnocení.	83
3.4.2	Tvorba individuálních výchovně-vzdělávacích programů.	83
3.4.3	Co je potřeba znát o postiženém dítěti.	84
3.4.4	Otázky, které by si učitel měl položit před začátkem výuky	85
3.5	Osobnost učitele.	85
3.6	Využití hry při výuce dětí s autismem	86
3.7	Využití počítačů při výuce dětí s autismem	87
3.8	Význam videa při výuce dětí s autismem.	87
3.9	Využití humoru při výuce dětí s autismem	87
3.10	Skupinová práce při výuce dětí s autismem.	88
3.11	Kdy začít se specializovanou výukou	88
3.12	Možnosti integrace dětí s autismem	88
3.13	Domácí program	90
3.14	Výchovně-vzdělávací strategie	90
3.14.1	Strukturované učení s vizuální dopomocí	91
3.14.2	Program včasné intervence – intenzivní individuální terapie.	104

3.14.3	Aplikovaná behaviorální analýza.	104
3.14.4	Program HANEN	105
3.14.5	Early Birds Program	105
3.14.6	Feuersteinova metoda	106
3.14.7	Option Therapy – Son-rise program.	106
3.14.8	Sociální scénáře. Social stories.	106
3.14.9	Terapie každodenního života –Higashi program	106
3.14.10	PECS –Pictures Exchange Communication System	107
3.15	Kontrola a přehodnocování vzdělávacích programů	108
3.16	Integrace školní a domácí výuky	109
3.17	Dítě s autismem a školní prostředí	110
4	DIAGNOSTIKA A MOŽNOSTI NÁPRAVY CHOVÁNÍ U DĚTÍ S AUTISMEM.	111
4.1	Diagnostické posouzení abnormálního chování.	112
4.2	Možnosti nápravy problémového chování.	114
4.2.1	Některé specifické postupy nápravy chování	117
4.3	Generalizace pozitivních změn v chování	120
4.4	Ovlivňování chování medikací	120
4.5	Náprava chování jako součást vzdělávacího programu	121
4.6	Hodnocení účinnosti zvoleného behaviorálního programu	125
4.7	Nejčastější problémy chování, pravděpodobné příčiny, možnosti nápravy	125
4.7.1	Problémy v komunikaci a sociálních vztazích.	127
4.7.2	Agresivní chování	131
4.7.3	Problémy se stereotypním chováním, rituály, nechutí ke změnám ..	134
4.7.4	Hra a volný čas.	137
4.7.5	Hygienické návyky, sebeobslužné dovednosti	139
4.7.6	Problémy se spaním	142
4.7.7	Problémy s jídlem	143
4.7.8	Úloha rodičů při nápravě problémového chování dětí s autismem ..	145
5	RODINA S AUTISTICKÝM DÍTĚTEM	147
5.1	Stresové faktory v rodině s postiženým dítětem	148
5.1.1	Vnitřní faktory stresu	148
5.1.2	Vnější faktory stresu	149
5.2	Prevence stresu v rodině.	151
5.3	Terapeutické intervence na pomoc rodinám s autistickým dítětem. .	154
5.3.1	Výběr terapie	154

5.3.2	Překážky účinné rodinné terapie.	155
5.3.3	Model fungování rodiny – rodinné krize.	155
6	DOSPÍVAJÍCÍ a DOSPĚLÍ S AUTISMEM	157
6.1	Fyzické změny, sexuální chování a zdravotní problémy v dospělém věku.	158
6.2	Diagnóza a hodnocení	159
6.3	Charakteristické problémy autistického spektra v dospělém věku ...	160
6.4	Podmínky adaptace postižených autismem v zařízeních pro dospělé. Programy zácvičku pracovních a sebeobslužných dovedností. Podporované zaměstnání, chráněné bydlení, využití volného času ..	166
	ZÁVĚR	169